Integrale Handhaving

Jaarverslag 2020 & Jaarprogramma 2021

Foto: M. de Graaf

gemeente Hattem

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
1. Inleiding 3
2. Bouwen en ruimtelijke ordening 5
2.1 Toezicht 5
2.2 Juridische Handhaving 9
2.3 Digitalisering 10
2.4 Planning 2021 en terugblik 2020 10
3. Milieu 12
3.1 Kwaliteitszorgsysteem 12
3.2 Doelstelling 12
3.3 Terugblik 2020 en planning 2021 12
4. Algemene plaatselijke verordening (APV) 17
4.1 Doelstelling ten aanzien van handhaving APV 17
4.2 Planning 2021 en terugblik 2020 17
5. Drank- en Horecawet 21
5.1 Drank- en Horecawet 21
5.2 Terugblik 2020 en planning 2021 21
6. Algemene Prioriteitenstelling 24
6.1 Hoe om te gaan met meldingen en handhavingsverzoeken 24
BIJLAGE 1: Probleemformulering milieuhandhavingstaken 25
BIJLAGE 2: Bedrijven onder toezicht gemeente Hattem 27
BIJLAGE 3: Werkplanning milieuhandhavingsactiviteiten 28
BIJLAGE 4: Werkwijze meldingen en handhavingsverzoeken 29
BIJLAGE 5: ODNV Jaarprogramma 2021 en Jaarverslag 2020 31

1. Inleiding

Conform de Nota Integrale Handhaving wordt jaarlijks een integraal handhavingsprogramma vastgesteld. Ook wordt ieder jaar verantwoording afgelegd over de uitvoering hiervan in het voorgaande jaar. Het gaat om taken in het kader van het omgevingsrecht, waaronder de activiteiten bouwen, slopen, milieu en monumenten. Daarnaast zijn ook de taken op grond van de Algemene plaatselijke verordening in de openbare ruimte (o.a. parkeren) en handhaving van de openbare orde beschreven. Ook taken op grond van de bijzondere wetten, zoals de Drank- en Horecawet zijn beschreven. In de voorliggende notitie treft u de evaluatie over 2020 en het programma voor 2021 aan.

Corona-pandemie
In 2020 zijn we geconfronteerd met het coronavirus in Nederland. De uitbraak van dit virus heeft ook een grote impact op Hattem en op onze organisatie en daarmee het cluster Vergunningverlening en Handhaving (V&H). Afgelopen jaar heeft er in de handhaving een verschuiving plaatsgevonden van de reguliere handhaving naar de handhaving van de maatregelen om de verspreiding van het coronavirus te beperken. Dit houdt in dat de reguliere BOA, samen met de toezichthouder Milieu, die tevens BOA is, dagelijks controleert of de maatregelen worden nageleefd. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de politie. De impact van deze pandemie zal aanhouden in 2021. Desondanks is er voor gekozen om dit uitvoeringsprogramma te baseren op het staande beleid, omdat de verwachting en de hoop is dat in de loop van 2021 het normale leven weer zijn beloop zal krijgen.

Omgevingswet
De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld. Naar verwachting treedt de Omgevingswet vanaf 2022 in werking. Afgelopen ja(a)ren zijn we gestart met de implementatie daarvan. In de aankomende jaren staat de verdere implementatie van de Omgevingswet op het programma. Er wordt een Omgevingsvisie opgesteld. Er wordt gewerkt aan een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte voor het buitengebied en de processen rondom de omgevingsvergunning en toezicht en handhaving worden vernieuwd. Er wordt al zoveel mogelijk gewerkt in de geest van de Omgevingswet. De implementatie van de Omgevingswet vraagt van het cluster V&H in 2021 en verder de nodige capaciteit. Er wordt door meerdere medewerkers in de diverse project- en werkgroepen meegewerkt aan een succesvolle implementatie.

Met de Omgevingswet zal het vooroverleg een belangrijke rol gaan spelen, omdat er voor aanvragen kortere doorlooptijden gaan gelden. Van vergunningverleners en casemanagers zullen aanvullende competenties worden gevraagd. Het jaar uitstel zorgt voor meer tijd om de wet goed te implementeren en te oefenen met ontwikkelingen zoals de (regionale) omgevingstafel voor initiatieven waarbij meer ketenpartners zijn betrokken.
Door de Omgevingswet verandert ook het e.a. in de regelgeving, waardoor de rol van toezichthouders er anders uit kan komen te zien. Het is echter nog (steeds) niet duidelijk wat de consequenties zijn van deze wetswijziging voor toezicht in de praktijk. Wat de veranderingen precies zullen zijn, zal komend jaar en na de inwerkingtreding van de Omgevingswet verder in de praktijk moeten gaan blijken.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
Naast de Omgevingswet treedt vanaf 2022 de Wet kwaliteitsborging voor bouwen (Wkb) in werking. Deze wet heeft als doel de bouwkwaliteit te verhogen door de privaatrechtelijke positie van de particuliere en de zakelijk bouwconsument te verbeteren. Om dit te bereiken wordt er een nieuw stelsel van kwaliteitsborging voor bouwwerken geïntroduceerd. Met dit stelsel vervalt de toetsing en het toezicht van het bouwbesluit door gemeenten en wordt deze door onafhankelijke, private kwaliteitscontroleurs uitgevoerd. De intentie is om het stelsel gefaseerd in te voeren. Gestart wordt met de bouwplannen in de lagere risicoklasse (gevolgklasse 1). Dit zijn bijvoorbeeld eengezinswoningen en kleinere bedrijfspanden. In 2021 moeten we ons als gemeente daarop voorbereiden.

VTH systeem
Omdat de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging vragen om andere werkprocessen is er voor een nieuw VTH systeem “Rx.Mission” gekozen. De H2O gemeenten trekken hierin gezamenlijk op. Samen kopen we dit systeem, richten we het in en gaan we het beheren. Het komend jaar zal in het teken staan van de implementatie van het nieuwe systeem. Medewerkers gaan samen met onze ketenpartners ervaring op doen zodat ze tijdig zijn voorbereid om onder de Omgevingswet de juiste processen te kunnen doorlopen.

Ondermijning
De aanpak van ondermijning vormt één van de prioriteiten in het Integraal Veiligheidsplan 2020-2023. We willen ondermijning en ondermijnende criminaliteit aanpakken, terugdringen en waar mogelijk voorkomen.

Het is een gegeven dat georganiseerde criminaliteit het lokale gezag kan ondermijnen, de veiligheid en leefbaarheid kan verslechteren en schade op kan leveren voor inwoners en ondernemers. Zonder de 'bovenwereld' heeft de 'onderwereld' geen bestaansrecht. Concreet betekent dit dat criminelen afhankelijk zijn van legale structuren om criminele activiteiten te kunnen plegen en verhullen. Verder is een kenmerkende eigenschap van ondermijnende criminaliteit dat het in beginsel een ieder van ons raakt. Hierbij kan men bijvoorbeeld denken aan fysieke risico's en brandgevaarlijke situaties die door een hennepkwekerij kunnen ontstaan. Een ander concreet voorbeeld is het misbruik van overheidsgelden, zoals fraude met uitkeringen, subsidies en persoonsgebonden budgetten.

Georganiseerde ondermijnende criminaliteit is niet altijd onzichtbaar. Voorwaarde is wel dat de gemeente en hun veiligheidspartners, op de hoogte moeten zijn van signalen van ondermijning, dan wel in staat zijn om deze vorm van criminaliteit te herkennen. Het herkennen van signalen van ondermijning is daarom van groot belang. Onze toezichthouders kunnen daar een belangrijke rol in vervullen. We zullen in 2021 dan ook nader inzetten op bewustwording en het herkennen van signalen. We starten in 2021 met het lokaal ondermijningsoverleg om signalen te delen en waar nodig op te pakken.

Leeswijzer
In de hoofdstukken 2 tot en met 6 wordt per discipline verslag gedaan van de gemeentelijke handhaving in het jaar 2020 en wordt het jaarprogramma voor het jaar 2021 beschreven.

Sinds juli 2013 is de gemeente Hattem aangesloten bij de Omgevingsdienst Noord-Veluwe (ODNV). Hattem heeft de basistaken Wet milieubeheer aan de ODNV overdragen. Later zijn hier de agrarische bedrijven aan toegevoegd. In de loop van 2015 is ook het toezicht en de handhaving op sloop en asbest overgedragen aan de ODNV. Het jaarprogramma van de ODNV voor het jaar 2021 en het jaarverslag van de ODNV van het jaar 2020 zijn terug te lezen in bijlage 5.

2. Bouwen en ruimtelijke ordening

Onder het thema bouwen en ruimtelijke ordening vallen de taakvelden:

- Constructieve veiligheid*;*
- Controle omgevingsvergunningen;
- Monumenten;
- Bouwen en gebruiken zonder vergunning (illegale bouw);
- Intrekken oude omgevingsvergunningen;
- Slopen en asbest.

2.1 Toezicht

Toezicht op de uitvoering van bouwactiviteiten vindt zijn grondslag in veiligheid, zoals de constructieve veiligheid, bouwkundige risico´s en brandveiligheid, maar ook de leefbaarheid, zoals het toezicht op welstand. Het is niet mogelijk alle bouwactiviteiten te controleren. Daarom is prioriteitstelling noodzakelijk. Constructieve veiligheid heeft daarbij de hoogste prioriteit. Bij het toezicht op de bouw van een bouwwerk worden de overige aspecten uiteraard wel meegenomen.

Constructieve veiligheid
Constructieve veiligheid heeft te maken met de sterkte, stijfheid en stabiliteit van de constructie. Als één van de drie toetsingscriteria niet voldoet, bestaat de kans dat het bouwwerk instabiel is en zelfs instort of afbreekt. Controle op constructieve veiligheid van een bouwwerk heeft daarom de hoogste prioriteit.

Doelstelling is om bij alle bouwactiviteiten, waarvoor een omgevingsvergunning nodig is, controle op de constructieve veiligheid uit te voeren op basis van de goedgekeurde constructieberekeningen en tekeningen behorende bij de omgevingsvergunning. Onder deze controles vallen de controles van de fundering, de wapening, de vloeren en de staalconstructies. In veel gevallen zijn meerdere controles nodig tijdens deze fase van de bouw. Bouwwerken waarvan de aanvang van de bouwwerkzaamheden bij ons gemeld is, worden altijd gecontroleerd.

Controle op Omgevingsvergunningen
Naast het toezicht op constructieve veiligheid heeft toezicht op bouwkundige veiligheidsaspecten en brandveiligheidsaspecten tijdens de bouw hoge prioriteit. Dan gaat het voornamelijk om nieuwbouw en verbouwingen van grote of complexe panden waarin veel bezoekers of kwetsbare groepen aanwezig zijn, zoals scholen, kantoren en ook gebouwen waarin veel mensen wonen en/of slapen, zoals verzorgingshuizen. Het gaat hierbij vaak om bouwwerken die ook een omgevingsvergunning voor het onderdeel “een bouwwerk brandveilig gebruiken” nodig hebben. Bij deze bouwwerken zijn tijdens de bouw meerdere controles nodig.

Afgeronde bouwprojecten
In 2020 zijn conform de planning de volgende (grotere) projecten afgerond:

- Ongeveer 20 woningen op Assenrade.
- Tandartsen praktijk Nieuweweg, uitbreiding woning aan de Hessenweg
- Vervanging / toevoeging van een tiental woningen verspreid over Hattem.

Foto's: Verbouw tandartsenpraktijk Oprichten dubbele woning Uitbreiding woning

Foto: Oprichten woningen op Assenrade

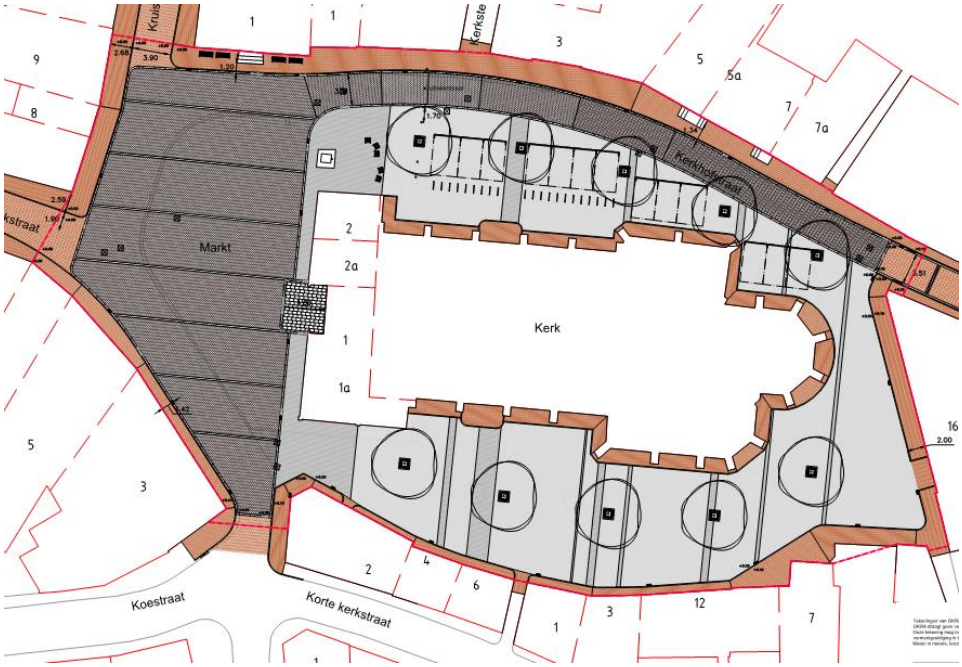
Het toezicht op bouwwerken waarbij de risico´s minder groot zijn heeft minder prioriteit. Het gaat hier onder andere om aanbouwen aan de achterzijde van een woning, de wat kleinere bijgebouwen en dakkapellen. Deze categorie is in 2020 op basis van steekproeven beoordeeld. Dit zal in 2021 ook zo gedaan worden. Sinds de invoering van de Wabo, in oktober 2010, zijn dit soort bouwwerken in veel gevallen vergunningvrij. Wel moeten deze bouwwerken voldoen aan de eisen die zijn gesteld in het Bouwbesluit 2012. Bovendien is het landelijke omgevingsloket (OLO) voor burgers vaak niet duidelijk waardoor men er te snel van uit gaat dat het geplande bouwwerk vergunningvrij is, terwijl er bijvoorbeeld wel een omgevingsvergunning nodig is voor het "handelen in strijd met ruimtelijke regels''. Voor alle bouwwerken waarvoor een omgevingsvergunning is afgegeven vindt een eindcontrole plaats.

Monumenten
Regels voor monumenten zijn opgesteld om de bijzondere zichtbepalende waarde die deze gebouwen representeren te beschermen. Als deze regels niet worden nageleefd, gaat deze waarde voorgoed verloren. Strikte handhaving (snel en adequaat) is daarom juist bij monumenten van groot belang. Naast de bouwkundige veiligheid, is het doel om de waarde van monumenten en van het beschermd stadsgezicht te beschermen door altijd direct handhavend op te treden (stilleggen bouw) bij dreigende onherstelbare en onomkeerbare schade aan de monumentale waarden van het monument en bij dreigende aantasting van het beschermd stadsgezicht.

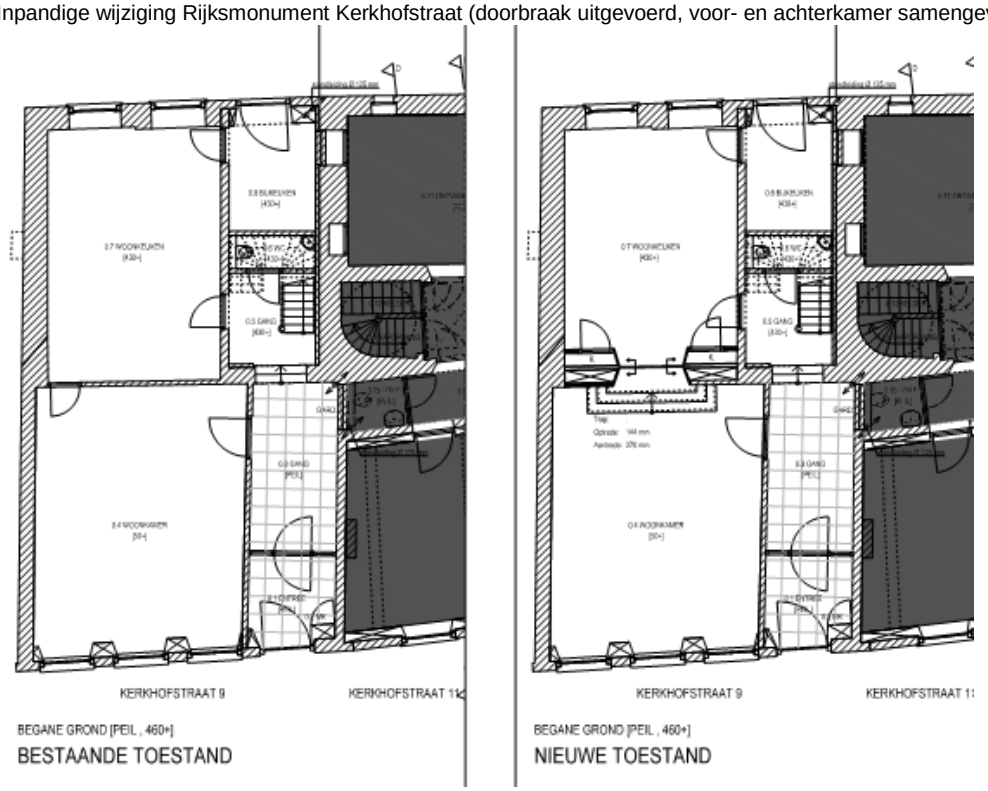
Hiervan is sprake bij verbouwingen aan monumenten zonder of in afwijking van een vergunning. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om verbouwingen waarbij de structuur van het pand wordt aangetast zoals aanpassingen aan balklagen, muren en kap. Ook andere aanpassingen waarbij de monumentale waarden van het pand worden aangetast, zoals een doorbraak tussen 2 panden of het afwijken van het kleurbeleid, zijn een reden om handhavend op te treden. In 2020 heeft dit zich in één geval voorgedaan, omdat er zonder een ververgunning inpandige werkzaamheden werden uitgevoerd.
Als bovenstaande activiteiten plaatsvinden bij een pand wat niet geregistreerd staat als monument, maar wel binnen het beschermd stadsgezicht ligt dan wordt er ook handhavend opgetreden. Werkzaamheden die het normale onderhoud te boven gaan zijn hier dus altijd vergunningplichtig.

In 2020 hebben er bij verschillende (Rijks-) monumenten zaken gespeeld, waarin een vergunning is verleend voor aanpassingen aan het (rijks) monument waaronder:

Herinrichting Markt

Inpandige wijziging Rijksmonument Kerkhofstraat (doorbraak uitgevoerd, voor- en achterkamer samengevoegd)

Bouwen zonder of in afwijking van de vergunning en strijdig gebruik
Bij bouw hoort ook het toezicht op de naleving van de Wabo en de Wet ruimtelijke ordening. Meestal gaat het dan om het bouwen en/of gebruiken van bouwwerken zonder de benodigde vergunning of om bouwen in strijd met het bestemmingsplan. Onderweg naar en van een controle wordt telkens zoveel mogelijk gecontroleerd op illegale bouwactiviteiten. Ook kan een klacht of een melding illegale bouw aan het licht brengen. Er wordt in Hattem niet thematisch gecontroleerd op illegale bouw of strijdig gebruik. Bij meldingen wordt altijd zo spoedig mogelijk actie ondernomen.

Inwoners en ondernemers vragen om verschillende redenen aan de gemeente of een bepaalde situatie toegestaan is of maken melding van een illegale situatie of dienen een verzoek om handhaving in. Hierdoor worden wij in kennis gesteld van strijdig gebruik of illegale bouw. De actie op deze meldingen kan bestaan uit een inspectie ter plekke, het arrangeren van een gesprek tussen partijen en/of uitleg over het handhavingsproces. Voordat bij een illegale bouw wordt overgegaan tot een handhavingsactie, wordt eerst onderzoek gedaan naar de mogelijkheid de bouw en het gebruik alsnog te legaliseren.

In de praktijk wordt steeds meer gemeld. Dan gaat het niet altijd om onveilige situaties.
In het afgelopen jaar was bij het cluster V&H een toename van werkzaamheden en contactmomenten met de burgers merkbaar omdat de burgers naar alternatieve werkzaamheden, zoals verbouwingen en kluswerkzaamheden zochten, omdat zij in een lockdown terecht kwamen waarbij zij hun eigenlijke werk, niet meer konden uitvoeren. Dit resulteerde ook in meer klachten en meldingen van omwonenden over buren.

Vaak is de achtergrond van een melding onenigheid in de relatie in de buurt of een burenrecht kwestie over bijvoorbeeld overhangende takken of de kadastrale grenzen. De verwachting is dat het aantal meldingen zal toenemen. Door wijzigingen in de Wabo mag er steeds meer vergunningvrij worden gebouwd. Onder de Omgevingswet kan deze categorie vergunningsvrije bouwwerken toenemen. Naaste bewoners zijn daar niet altijd even gelukkig mee. Het is dan belangrijk om goed uit te kunnen leggen waarom iets vergunningvrij gebouwd mag worden.

Foto: Plaatsen overkapping zonder vergunning

Foto: Veranderen Rijksmonument zonder vergunning

Intrekken oude vergunningen
Volgens de Wabo kunnen vergunningen worden ingetrokken wanneer er na 26 weken na verlenen van de vergunning nog niet begonnen is met de bouw. In 2011 is gestart met het intrekken van vergunningen ouder dan 3 jaar. Dit met name omdat de eisen aan het bouwen in de loop der jaren sterk zijn veranderd. Bovendien blijkt in de praktijk dat bouwplannen na 3 jaar meestal worden aangepast zodat er toch een nieuwe vergunning moet worden aangevraagd. Bijkomend voordeel is dat hiermee de lopende archieven op de afdeling worden opgeschoond.

Alle adressen worden bezocht waar geconstateerd kan worden of de vergunning daadwerkelijk niet is uitgevoerd. Daarna wordt de vergunninghouder op de hoogte gesteld van het voornemen tot intrekken van de vergunning, waar op gereageerd mag worden. Daarna wordt er een intrekkingsbesluit aan de

vergunninghouder gestuurd. Elk jaar inventariseren we zo welke vergunningen voor intrekking in aanmerking komen.

In 2020 zijn er circa 6 vergunningen ingetrokken, die meer dan 3 jaar geleden waren verleend en de werkzaamheden nog niet waren gestart. Op dit moment zijn er nog 10 vergunningen die ouder dan 3 jaar zijn en nog geen start is gemaakt met de bouwwerkzaamheden of op dit moment in aanbouw zijn (bijvoorbeeld het Hof van Blom).

Reclame
Ondernemers willen hun onderneming laten opvallen door het aanbrengen van reclame-uitingen in de vorm van (licht-) reclames en/of vlaggen aan de gevel. Om het beschermde stadsgezicht te sparen heeft de gemeente Hattem een Nota Reclamebeleid opgesteld. Hierin worden hoge eisen gesteld aan de aantallen, de afmetingen, de vormgeving en het materiaal van deze reclame-uitingen. Het handhaven op het aanbrengen van reclame zonder vergunning heeft een hoge prioriteit. Onze doelstelling is om tegen elke illegaal aangebrachte reclame-uiting binnen het beschermd stadsgezicht handhavend op te treden. Elke overtreding wordt voorgelegd aan de Commissie ruimtelijke kwaliteit waarna besloten wordt of de reclame gelegaliseerd kan worden. Reclame-uitingen buiten het beschermde stadsgezicht zijn ook niet altijd vergunningvrij maar handhaving heeft hier een lagere prioriteit.

In 2020 hebben zowel binnen het beschermd stadsgezicht als daar buiten geen handhandhavingszaken gespeeld op het terrein van illegale reclame.

Slopen en Asbest
Asbest kan gevaarlijk zijn voor de gezondheid en daarom mogen bedrijven geen asbest (her-)gebruiken, bewaren, verkopen, importeren weggeven, opnieuw toepassen en bewerken. Dit verbod geldt sinds 1 juli 1993 in Nederland en sinds 2005 in de gehele Europese Unie.
Hoe ouder een asbestdak , hoe groter de kans dat er asbestvezels vrijkomen. Om die reden is het verstandig om alle asbestdaken te verwijderen. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de eigenaren. De regering was voornemens asbestdaken per 31 december 2024 te verbieden maar de Eerste Kamer heeft dit asbestdakenverbod verworpen. Er wordt onderzocht of de uitvoering van sanering en vervanging van asbestdaken vereenvoudigd kan worden.

Vanaf 1 juli 2015 zijn de sloopmeldingen en de controles ondergebracht bij de ODNV. Het toezicht op het slopen van een (deel van een) gebouw heeft daarmee een hoge prioriteit gekregen. Alle sloopmeldingen worden door de ODNV beoordeeld. Toezicht vindt op basis van een risicobepaling gebaseerd op de risicomatrix plaats. Sinds de invoering van de Wabo maakt het onderdeel slopen deel uit van de omgevingsvergunning. Van alle vergunningen en meldingen wordt geregistreerd wanneer ze zijn verleend, wanneer ze zijn gestart en wanneer zij gereed zijn. De inspectierapporten en de vrijgaverapporten worden beoordeeld en in de dossiers opgenomen. Bij een sloop wordt gecontroleerd of de genomen veiligheidsvoorschriften afdoende worden nageleefd. Bij geconstateerde overtredingen door een bedrijf wordt de Arbeidsinspectie ingeschakeld.

In 2020 heeft de gemeente een aantal meldingen gehad over een asbestdump. Bij dergelijke meldingen wordt altijd, samen met de toezichthouder van milieu en/of BOA, actie ondernomen. Dit om te voorkomen dat de asbest nog verder verspreid wordt. Wanneer bekend is wie verantwoordelijk is voor de asbeststort wordt aangifte gedaan bij de politie en worden de kosten voor het verwijderen verhaald. Vaak is echter niet te achterhalen wie de overtreder is en zorgt de gemeente zelf voor een veilige afvoer van het materiaal. De gemeente moet dan zelf zorg dragen voor de kosten.

2.2 Juridische Handhaving

Indien een overtreding wordt geconstateerd gaan wij in overleg met de betrokkene om de overtreding te laten beëindigen. De beëindiging van de overtreding kan bijvoorbeeld door het alsnog aanvragen van een omgevingsvergunning of het verwijderen van een illegaal bouwwerk. In het geval dat overleg niet leidt tot een oplossing, volgt een handhavingsprocedure.

Tot 2017 werd alle correspondentie verstuurd door de juridisch medewerker handhaving. In 2017 is het proces gewijzigd. De toezichthouder verstuurt eerst een constateringsbrief en gaat in overleg met de betrokkene om de overtreding te laten beëindigen. Onze ervaring is dat in alle gevallen is gerea-

geerd op de constateringsbrief, zodat overleg plaats kan vinden. Wanneer dit niet leidt tot een oplossing, volgt een voornemen tot handhaving die door de juridisch medewerker wordt opgesteld en daarna een handhavingsbesluit als de overtreding niet wordt opgeheven.

In 2020 zijn er 4 juridische handhavingsprocedures gevoerd. Het ging om:
1. twee gevallen waarin een overkapping binnen het beschermd stadsgezicht was gebouwd zonder vergunning;
2. één geval waarin een erfafscheiding zonder vergunning was geplaatst en sprake was van een handhavingsverzoek;
3. één geval waarin een aantal bouwwerken zonder vergunning zijn geplaatst binnen de groenbestemming en die deels op gemeentegrond zijn gebouwd.

In de genoemde zaken onder 1 en 2 zijn de overtredingen naar aanleiding van de handhavingsprocedures beëindigd. De zaak onder 3 die loopt nog steeds.

In 2020 heeft de gemeente daarnaast twee handhavingsverzoeken met betrekking tot het Hattemse Loo gehad:
1. het ene verzoek zag op het gebruik en de aanwezige bebouwing op 4 kavels aan westzijde van het Hattemse Loo;
2. het andere verzoek had betrekking op de aanplant van een boskamer op gemeentegrond en het terugbrengen van een dam bij één van de kavels.

Beide handhavingsverzoeken zijn afgewezen, omdat gebleken is dat er geen sprake is van een overtreding van het bestemmingsplan, de verleende omgevingsvergunningen of de Algemene plaatselijke verordening van de gemeente Hattem (APV).

2.3 Digitalisering

Sinds 2015 vindt de controle van een verleende omgevingsvergunning digitaal plaats. De toezichthouder heeft hiervoor de beschikking over een tablet.

Eind 2016 is de eerste volledig digitale omgevingsvergunning verleend. Deze omgevingsvergunning maakt deel uit van een pilot om op termijn alle omgevingsvergunningen alleen nog digitaal te vergunnen. Voor de verdere ontwikkeling van de digitale vergunning is gewacht op de invoering van het zaaksysteem. Met de implementatie van het zaaksysteem is er ook een wettelijk geaccepteerd digitaal archief. In oktober 2018 is het zaaksysteem geïmplementeerd. Vanaf 2019 worden alle omgevingsvergunningen digitaal getoetst, verleend en gearchiveerd.

Zoals toegelicht in de inleiding wordt in 2021 een nieuw VTH-zaaksysteem geïmplementeerd met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

2.4 Planning 2021 en terugblik 2020

Conform het beleid en de bovengenoemde uitgangspunten stelt de gemeente Hattem zich tot doel:

- Alle bouwprojecten, die voltooid worden, tenminste één keer op locatie te controleren voordat de verleende vergunning gearchiveerd wordt;
- Wanneer daarvoor een omgevingsvergunning is aangevraagd, het uitzetten van een rooilijn op locatie te controleren dan wel zelf de rooilijn uit te zetten (dit enkel bij nieuwbouw en vervangende nieuwbouw);
- Grotere bouwprojecten op locatie te controleren op de momenten van constructieve werkzaamheden en/of het controleren van wapening;
- Bij alle reeds geplande werkzaamheden op locatie en op weg daarheen of daarvandaan vanaf de weg te controleren op het gebruik van de aangrenzende percelen en gebouwen (ad hoc);
- Bij het verlenen of herzien van een gebruiksvergunning / omgevingsvergunning het betreffende gebouw te controleren;
- Het controleren van reclame-uitingen in met name de binnenstad.

Naast deze reguliere werkzaamheden worden in 2021 de volgende grotere projecten verwacht:

- Nieuwbouw op Het Veen
- Nieuweweg Parkstaete
- Eerste bouwwerken op het Hattemse deel van H2O
- Appartementen hoek Nieuweweg / Allee

Resultaten afgelopen jaren en planning komend jaar						
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**Planning 2021**
Voltooide bouwprojecten	93	133	104	166	112	Alle bouwwerken die gereed zijn
Rooilijn controle / situering bouwwerk	23	25	31	28	21	In ieder geval alle nieuwbouwprojecten.
Grote bouwprojecten: controle op moment van constructieve werkzaamheden en/of het controleren van wapening	40	46	45	42	33	In ieder geval alle nieuwbouw- en renovatieprojecten. Het Veen, Hof van Blom ,Lippenoordweg
Ad hoc controle	continu	continu	continu	continu		continu
Controle na klacht	55	60	52	56	75	continu
Aanschrijvingen / Bestuursdwang / Last onder dwangsom	25	20	19	19	5	continu

3. Milieu

3.1 Kwaliteitszorgsysteem

In Hattem is de milieuwethandhaving georganiseerd volgens een cyclisch kwaliteitszorgsysteem. De criteria waaraan dit systeem moet voldoen zijn voorgeschreven bij wet. Het verbeteren en aanpassen van het systeem en de werkwijzen is een periodiek terugkerende bezigheid. In de jaarprogramma's en -verslagen wordt dit systeem geëvalueerd en geactualiseerd.

3.2 Doelstelling

De handhavingscyclus begint met het bepalen van het doel. Het doel is om een bepaalde “naleving” tot stand te brengen. Dat doel kan overigens niet enkel door te controleren en te straffen worden behaald, communicatie en belonen zijn ook mogelijke instrumenten. Vooralsnog ligt de nadruk echter op de periodieke bedrijfscontroles. In elk geval vloeit uit de doelstelling een lijst van taken voort (ook wel probleemanalyse genoemd). Vervolgens worden al deze acties tegen elkaar afgezet in een prioritering. De Hattemse prioritering wordt ieder jaar geactualiseerd op wijzigingen in het inrichtingenbestand zodat ze kan blijven dienen als basis voor de programmering van de handhavingsacties. De lijsten die dat voor 2021 oplevert zijn te zien in bijlage 2 en 3.

Evaluatie naleefgedrag en formulering nieuwe doelstelling 2021
Het doel van de handhaving is het bereiken van een verbeterd naleefgedrag. De hierbij geformuleerde doelstelling van de afgelopen vier jaar was optimistisch, namelijk 10% verbetering in 2014 (ten opzichte van 2010). Om te achterhalen of dit doel bereikt is een aantal jaren onderstaand schema ingevuld. Hierbij werd in 2010 al de volgende kanttekening gemaakt: *te verwachten valt dat het scoren van het naleefgedrag in de eerste jaren leidt tot een hogere concentratie “slechte nalevers” in het jaarprogramma (want we gaan de goede nalevers steeds minder en de slechte nalevers steeds vaker controleren). Ook te verwachten valt dat de slechte nalevers een slechter naleefgedrag vertonen dan de goede nalevers. Hierdoor kan het zijn dat het aantal hercontroles de komende jaren zelfs toeneemt in plaats van afneemt.*

En juist dat lijkt nu ook te gebeuren. Het aantal geconstateerde overtredingen is procentueel gestegen. Dit is te wijten aan veranderde wetgeving en de verhoogde concentratie “slechte nalevers”.

Het noodzakelijke aantal controles kan met de huidige capaciteit (intern) worden uitgevoerd. Verwacht wordt dat de komende vier jaar het effect van de programmatische handhaving wel zal gaan leiden tot minder geconstateerde overtredingen. De nieuwe doelstelling voor 2021 wordt daarom opnieuw op 10% daling gesteld (t.o.v. 2014).

Aantal	**2019 %**	**2020 aantal**	**2020 %**	**Doelstelling 2021 in %**
Reguliere bedrijfscontroles	**100%**	**83**	**100%**	100%
Overtreding kernbepaling	**19%**	**21**	**25%**	daling naar 15%
Aanschrijvingen / hercontroles	**58%**	**41**	**49%**	45%
Bestuursdwangcontroles	**1%**	**1**	**1%**	daling naar 0%
Dwangsomcontroles	**1%**	**2**	**2%**	daling naar 0%

3.3 Terugblik 2020 en planning 2021

De bulk van het werk bij milieuhandhaving wordt gevormd door de bedrijfsmilieucontroles. Maar behalve de periodieke controles en de daaruit volgende hercontroles en eventuele bestuursrechtelijke

handhaving worden ook andere taken uitgevoerd. Een detailplanning is terug te vinden in bijlage 4. Hieronder komen de geplande taken inhoudelijk aan bod.

Foto: Illegale tanksanering

Periodieke controles inrichtingen
De bedrijfsmilieucontroles worden in Hattem uitgevoerd door de toezichthouder milieuwetgeving. Een deel van de controles wordt uitgevoerd door de ODNV. Hieronder vallen ook de agrarische bedrijven.

In verband met de opgelegde lockdown is besloten de horecabedrijven niet te controleren.

in schema:	**Aantal gecontroleerd:**				
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Nieuwe inrichting met melding	2	8	2	4	3
Nieuwe inrichting met vergunning	-	1	1	1	1
Prioriteit 1 inrichtingen	6	6	6	6	6
Prioriteit 2 inrichtingen	21	36	34	43	35
Prioriteit 3 inrichtingen	44	32	34	30	39
Prioriteit 4 inrichtingen	11	17	14	4	3
Aanschrijvingen / hercontroles	56	70	51	51	41
Voornemen last onder dwangsom-controles	5	3	5	2	4
Bestuursdwangcontroles	-	1	-	1	2
Dwangsomcontroles	1	1	1	-	2

Maatwerkvoorschrift	3	2	1	1	-
Klachten/meldingen bij inrichtingen	3	8	19	23	31
Ongewone voorvallen	-	3	2	1	1
Controle Besluit Bodemkwaliteit	-	-	-	-	-
Controle Wet bodembescherming	2	1	1	2	1

Foto: Illegale grondstort Uiterwaarden

Foto: Dumping vervuilde grond

Klachten en meldingen
Handhavingsacties zijn vaak het gevolg van meldingen en klachten van derden. Dit kunnen ingewikkelde zaken zijn die vanwege de belangen van derden veel communicatie en tijd kosten.

Geluidsklachten
In 2020 hebben wij klachten ontvangen over geluid afkomstig van de padelbanen van de Tennisclub in Hattem. Naar aanleiding van deze klachten is een geluidmeting uitgevoerd door de ONDV om de situatie akoestisch in beeld te brengen en te toetsen aan de geluidnormen die van toepassing zijn.
De geluidoverlast wordt ervaren door de piekniveaus van de “klappen” van de rackets tegen de bal en/of de bal tegen de grond of de glazen wanden.

Conclusie van de geluidsmeting en het onderzoek naar de geluidsnormen van het Activiteitenbesluit is dat de geluidniveaus van stuiterende ballen van de padelbanen (en overige tennisbanen) en geroep op de sportvelden zijn uitgesloten van toetsing aan de geluidnormen van het Activiteitenbesluit.

Naar aanleiding van deze constatering hebben wij samen met het bestuur van de tennisclub en de klagers/melders inzake de geluidsoverlast besproken hoe het geluid afkomstig van de padelbanen beperkt kan worden.

In 2021 wordt gekeken door de klagers/melders en/of het bestuur van de tennisclub of er geluidsschermen bij de padelbanen geplaatst gaan worden.

Synthetisch drugslab
In 2020 is bij een bedrijfspand in Hattem door de politie een inval gedaan vanwege een vermoeden van de aanwezigheid van een synthetisch drugslab op de locatie. Door de politie is inderdaad vastgesteld dat er een synthetisch drugslab aanwezig was. De politie heeft contact opgenomen met de toezichthouders van de gemeente Hattem en de ODNV in verband met de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen.

Het bedrijfspand is gecontroleerd door de toezichthouder milieu van de gemeente Hattem en de toezichthouder van de ODNV. Tijdens deze controle is geconstateerd dat op bovengenoemd perceel diverse vaten met chemicaliën en een groot aantal gasflessen staan opgeslagen.

De aanwezigheid van bodembedreigende stoffen zonder bodembeschermende voorzieningen en het laten ontstaan dan wel laten voortduren is een gevaar voor de gezondheid en/of veiligheid voor de omgeving. Na afloop van de controle is het pand afgesloten en verzegeld. Dit om te voorkomen dat de restanten door derden worden verwijderd.

Door middel van een last onder bestuursdwang zijn de restanten (chemicaliën, gasflessen) van het drugslab schoongemaakt en uit het bedrijfspand verwijderd door een gespecialiseerd bedrijf.

Foto: Bovengrondse opslagtank

Foto: SCIOS-keuring stookinstallatie

Ongewone voorvallen, incidenten en rampen
Elk jaar is er wel sprake van 1 of 2 ongewone voorvallen (calamiteiten die verplicht moeten worden gemeld aan het bevoegd gezag). Een direct optreden van de toezichthouder is dan gewenst en meestal moeten andere werkzaamheden daarvoor tijdelijk wijken. Voor de werkzaamheden in geval van een ramp zijn geen uren ingepland, dit omdat de kans zo klein is.

Een ongewoon voorval is elke gebeurtenis in een inrichting, ongeacht de oorzaak daarvan, die afwijkt van de normale bedrijfsactiviteiten. Hieronder vallen bijvoorbeeld zowel storingen in het productieproces en storingen in de voorzieningen van de inrichting als ongelukken en calamiteiten. Een onschuldig incident, zoals het morsen van een bepaalde stof, kan hier ook onder vallen, omdat het gevaar kan opleveren voor het milieu en de omgeving.

Planning, monitoring en verslaglegging
Ook het plannen, het monitoren en het verslagleggen van de handhavingsactiviteiten is een taak waarvoor tijd beschikbaar moet zijn.

Communicatie, afstemming en informatiebeheer
Hieronder vallen zaken zoals baliewerkzaamheden, publicaties in het lokale huis-aan-huisblad, voorlichting aan bedrijven en de diverse regionale overleggen (Lokaal Handhavingsoverleg en het Bestuurlijk Regionaal Handhavingsoverleg).

Actualiseren van de milieudossiers
Omdat het niet haalbaar is alle dossiers in één keer onder handen te nemen gebeurt dat in delen, gespiegeld aan de planning van de bedrijfscontroles. De toezichthouder geeft daartoe zijn planningslijst aan de archiefmedewerker. Deze zorgt er dan voor dat de toezichthouder met een actueel en compleet dossier de controlecyclus kan starten.

Niet-inrichting gebonden taken
Niet-inrichting gebonden taken zijn bijvoorbeeld illegale lozingen, asbestbranden, controles in het kader van het besluit Bodemkwaliteit en de Wet Bodembescherming. Deze taken worden ook opgepakt door de toezichthouder milieuwetgeving van de gemeente Hattem.

Projectmatige handhavingstaken
We handhaven op energiemaatregelen
In het landelijk Energieakkoord is afgesproken dat de Wet milieubeheer, op het aspect energiemaatregelen, meer aandacht krijgt. Waar het Innovatiecentrum Groene Economie Noord Veluwe (IGEV) in 2017 heeft ingezet op de voorlichting en communicatie rondom dit thema wordt van de handhaving (ODNV) verwacht dat de energiemaatregelen bij controles door de gemeente en ODNV vanaf nu duidelijker aan de orde worden gesteld.

Foto: Zonnepanelen

Foto: Warmtepomp

Op basis van landelijke energieverbruiksgegevens zijn de aantallen bedrijven in de gemeente Hattem in beeld gebracht die binnen de reikwijdte van artikel 2.15 van het Activiteitenbesluit vallen. Het betreft bedrijven die jaarlijks meer dan 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m^3 gas verbruiken. Het Gelders Energie Akkoord (GEA) stelt dat het merendeel van die bedrijven zelf hun energiebesparende maatregelen treffen en verdere verduurzaming ter hand gaan nemen.

Het GEA verwacht dat minimaal 20% van de bedrijven die maatregelen pas zullen treffen na een bezoek van een gespecialiseerde toezichthouder van een omgevingsdienst. Dit betekent dus extra toezicht op het nemen van energiebesparende maatregelen. De provincie zal deze extra kosten deels subsidiëren, ervan uitgaande dat individuele gemeenten zorgdragen voor cofinanciering. Voor Hattem geldt dat er 82 bedrijven zijn die boven de genoemde energiedrempel uitkomen. Minimaal 20% van deze bedrijven, 16 in totaal, moeten voor extra energiecontroles bezocht worden. In 2020 zijn acht energiecontroles uitgevoerd. Bij vier bedrijven moesten energiebesparende maatregelen worden getroffen.

4. Algemene plaatselijke verordening (APV)

4.1 Doelstelling ten aanzien van handhaving APV

Binnen het taakveld van de APV stelt de gemeente Hattem zich tot doel:

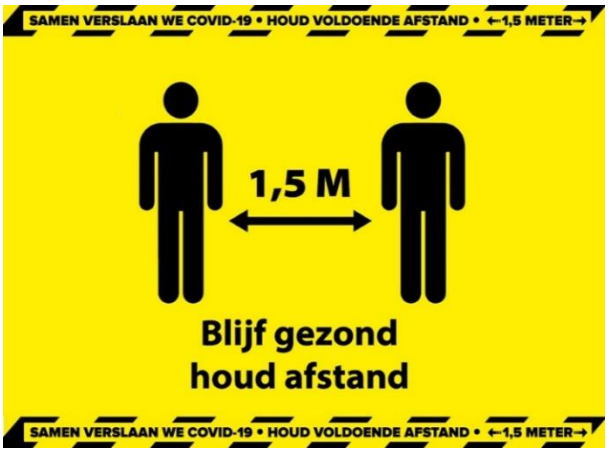
- alle grote evenementen te controleren;
- tijdens alle geplande controles op locatie en op weg daarheen of daarvandaan vanaf de weg en tijdens het vervoer te controleren op eventuele overtredingen van reclamevergunningen;
- alle meldingen over illegaal gestort afval en fout geplaatst/aangeboden huisvuil te controleren;
- regelmatige preventieve controle op problematiek rondom hangjeugd (hinderlijk rondhangen in de parkeergarage, hinderlijk drinkgedrag in de openbare ruimte, illegaal crossen in het buitengebied);
- regelmatige controle op parkeerovertredingen (met name het langdurig stallen van caravans en campers/ aanhangwagens op openbare parkeerplaatsen en verkeerd parkeren in blauwe zone);
- regelmatige controle op verkeersovertredingen (met name het fietsen op of rijden in wegen in het centrum, die daarvoor afgesloten zijn);
- regelmatige controle op hondenoverlast (hondenpoep of gevaarlijke loslopende honden);
- regelmatige controle op (en naar aanleiding van meldingen) illegaal overhangend groen;
- regelmatige controle op reclamevergunningen;
- alle APV klachten worden opgepakt (hierin behoeft vooralsnog niet geprioriteerd te worden).

4.2 Planning 2021 en terugblik 2020

Corona
Voor het jaar 2020 hadden we een mooie planning gemaakt, met controles op de grotere evenementen en controles APV en parkeren. Maar op zondag 15 maart om 18:00 uur was het besluit genomen om alle eet en drinkgelegenheden te sluiten in verband met het coronavirus. Sinds dat moment vinden met name controles op de coronamaatregelen plaats. Daardoor is een groot deel van het andere controle/toezicht werk blijven liggen. Met de controle op de coronamaatregelen is de BOA tot op heden voor een groot deel nog steeds mee belast.

BOA capaciteit
Sinds de afkondiging van de coronamaatregelen vanuit het rijk is de BOA fulltime bezig met de BOA werkzaamheden. Daarbij krijgt hij als het nodig is ondersteuning van zijn collega toezichthouder/BOA milieu. Sinds medio 2020 biedt ook de veiligheidsregio bij die taken ondersteuning. Vanuit de veiligheidsregio hebben wij de beschikking over een toezichthouder die wij 15 uur per week in kunnen zetten voor toezicht in Hattem. De toezichthouder loopt 3 dagdelen in Hattem rond op de momenten dat de BOA niet aan het werk is.

Waar bestonden de coronacontroles o.a. uit?
- De 1.5 meter, dit is de belangrijkste maatregel; zorgen dat je 1.5 meter afstand wordt gehouden.
- Het samenscholings verbod met het aantal personen wat op dat moment geldt om bij elkaar te zijn.
- Mondkapjesplicht, dit werdt later in het jaar ingoevoerd. Eerst was er een mondkapjes advies.
- Sluiting horeca, en sluiting of beperkt open van sportverenigingen.
- Sluiting van niet noodzakelijke winkels en verbod op contact beroepen.

Op alle maatregelingen werd gehandhaafd en dit heeft geleid tot een aantal bekeuringen. Wij hebben 7 bekeuringen uitgeschreven voor samenscholing en 2 bekeuringen voor het bevinden op verboden grond (artikel 461). Maar gelukkig bestond het grootste gedeelte van de werkzaamheden uit het geven van advies en waarschuwen.

Reguliere BOA werkzaamheden

Foutief aangeboden afval
Naast dumpingen en zwerfvuil heeft de BOA in 2020 ook te maken gehad met foutief aangeboden huisvuil. Voor het aanbieden van huisvuil hanteert de gemeente een aantal spelregels, zoals niet te vroeg aanbieden, de containers na het legen niet te lang laten staan en geen afval bij een ondergrondse container plaatsen.

Parkeerovertreding
Er wordt op parkeren gecontroleerd in de parkeerschijfzone en in de woonwijken. In totaal zijn er 174 proces-verbalen uitgeschreven. Dit is een stuk minder als andere jaren, dat heeft te maken met de coronacontroles, werkzaamheden in de binnenstad en evenementen die niet doorgingen. Speerpunten voor 2021 zijn na afronding van de werkzaamheden het parkeren in de binnenstad op alle dagen. Ook gaan we extra controleren rondom de voetbalvelden, Jachthaven en de bus parkeerplaats op de Bleek.

Per november 2015 is de wegsleepverordening in werking getreden. Deze wegsleepverordening is met name ingesteld vanwege parkeerproblemen bij evenementen en tijdens de weekmarkt.
In 2020 zijn zeven voertuigen weggesleept van het terrein van de weekmarkt. Daarnaast zijn twee voertuigwrakken weggesleept in Hattem. Daarvan is één voertuig uit deelname van het verkeer ontrokken (afgevoerd naar sloopbedrijf) en één voertuig na betaling van de afsleepkosten terug gegeven aan de eigenaar.

Foto: Bijzetting van huishoudelijk afval

Foto: Afslepen voertuigwrak

Overlast honden
De BOA controleert en reageert op overlast door honden. Op basis van de aanlijn- en opruimplicht uit artikel 2.53 en 2.52 van de APV kan de BOA handhavend optreden. De BOA spreekt doorlopend mensen aan op het los laten lopen van hun hond. In 2020 hebben wij twee waarschuwingen verstuurd voor het los laten lopen van hun hond of voor bijtincidenten die door de hond zijn gepleegd.

Groenbeleid
Ook heeft de BOA een taak in het controleren op overtredingen van het gemeentelijke groenbeleid.

Zo wordt er gecontroleerd op de herplantplicht na de kap van bomen en er wordt ook gecontroleerd op overhangend groen.

Hangjeugd
In 2020 zijn er diverse controles geweest naar aanleiding van overlast en samenscholing door hangjeugd. Dit in samenwerking met politie, jongerenwerker en BOA. Alle overlast locaties worden door de gemeente regelmatig bezocht, dit gebeurt op verschillende dagen en tijdstippen. Bij deze controle wordt de jeugd direct aangesproken op hun gedrag. Dit werkt heel goed, op dit moment zijn er geen locaties waar extreem veel overlast is. Aantal hotspots die wij controleren zijn de verkentoren, parkeergarage, schoolpleinen, aantal speeltuinen en aan de oevers van de IJssel.

Illegaal gestort afval
De BOA controleert regelmatig een aantal bekende dumpplekken te weten: bij de ondergrondse containers, de ijzerhandel, parkeerplaats Molenweg, de Bleek, parkeerplaats Hessenweg en bij de Leemkule. Inzet van de BOA heeft in 2020 niet geresulteerd in proces-verbalen. Het gebeurt wel steeds vaker dat er kleine hoeveelheden afval worden gedumpt met name in en rondom de bosgebieden.

Foto: Dump autobanden in het bosgebied

Digitalisering werkzaamheden
Sinds april 2016 heeft de BOA de beschikking over een smartphone en een draagbare bonnenprinter waarmee hij mobiel kan handhaven. Met deze smartphone en de daarop geïnstalleerde software kunnen geconstateerde overtredingen direct digitaal worden verwerkt en worden doorgezonden naar het CJIB. Door het gebruik van dit systeem kan de BOA meer tijd besteden aan het toezicht en handhaven buiten.

Foto: Jeugd locatie aan de IJssel

Planning 2021 in aantallen
Op basis van de controleaantallen uit 2020 is de planning voor 2021 gemaakt.

	Re-sul-taat 2018	**Re-sul-taat 2019**	**Resul-taat 2020**	**Plan-ning 2021**
Grote evenementen	8	9	0	5
Ad hoc controles	21	24	123	75
Na melding illegale stort /foutief aangeboden afval	38	35	42	40
Illegaal verbranden van afval n.a.v. melding	1	1	0	1
Geluid naar aanleiding van melding	2	2	1	2
Preventieve controles hangjeugd (ong. 1x p/ 2 mnd)	3	5	58	6
Controles parkeer – en verkeerovertredingen	267	245	95	200
Controles hondenoverlast (m.n. na melding over locaties)	41	48	52	50
Controles overhangend groen (m.n. na melding)	6	6	9	8
Controles reclamevergunningen	3	7	4	10
Controles stookontheffingen	2	2	0	2
Uitgeschreven boetes totaal:	267	428	174	250

De ad hoc controles zijn een stuk meer, dit komt door extra controles op de coronamaatregelen.

5. Drank- en Horecawet

5.1 Drank- en Horecawet

Op 1 januari 2013 is de wijziging van de Drank- en Horecawet in werking getreden. Eén van de gevolgen van deze wetwijziging is dat de handhaving hiervan naar de gemeente is overgegaan. Per 1 januari 2014 is wederom een wijziging van deze wet ingegaan. Vanaf dat moment is de leeftijdsgrens voor het drinken van alcohol omhoog gegaan van 16 naar 18 jaar. Daarnaast zijn gemeenten met deze wijziging verplicht gesteld om een preventie- en handhavingsplan op te stellen. Dit plan is in april 2014 vastgesteld door de gemeenteraad.

Het preventie- en handhavingsplan heeft een directe link met de Wet publieke gezondheid. Het gezondheidsbeleid van de gemeente wordt naar verwachting in de loop van 2021 en 2022 geactualiseerd en opnieuw vastgesteld. Het preventie- en handhavingsbeleid alcohol wordt daarmee gelijktijdig geactualiseerd. In 2021 vindt toezicht en handhaving op de Drank- en Horecawet conform de uitgangspunten uit het huidige preventie- en handhavingsplan alcohol plaats.

In Hattem zijn 42 horeca-inrichtingen met een Drank- en Horecavergunning, waarvan 26 commerciële inrichtingen, 13 paracommerciële inrichtingen (verenigingen) en 3 slijterijen. Tevens zijn er 10 artikel 18 lid 2 inrichtingen (winkels, snackbars) die onder andere zwak- alcoholhoudende drank verkopen voor gebruik elders dan ter plaatse. Daarnaast zijn er ongeveer 8 evenementen per jaar waar zwak-alcoholhoudende drank (artikel 35 ontheffingen) wordt geschonken.

Foto: Sluiting horeca

Foto: Registratie bezoek horeca

5.2 Terugblik 2020 en planning 2021

Terugblik 2020
In 2020 is bij de horeca-inrichtingen in Hattem voornamelijk gecontroleerd op het verantwoord verstrekken van de alcohol. In verband met het coronavirus zijn veel minder bedrijven gecontroleerd op de voorschriften van de Drank- en Horecawet. De focus lag voornamelijk op het controleren van de voorschriften van de noodverordening.

In januari en februari zijn twee overtredingen van de Drank- en Horecawet geconstateerd bij horecabedrijven. Tijdens hercontroles bij deze bedrijven is geconstateerd dat de overtredingen binnen de gestelde termijn ongedaan zijn gemaakt.

Vergunning Drank- en Horecawet
Bij controle van de gegevens van de Kamer van Koophandel is geconstateerd dat bij een horecabedrijf de Drank- en Horecavergunning niet meer actueel (rechtspersoon) is. Dit horecabedrijf heeft binnen een redelijke termijn een aanvraag voor een nieuwe Drank- en Horecavergunning moeten indienen.

Sluitingstijden
Alle horeca-inrichtingen worden in samenwerking met de politie naast de voorschriften van de Drank- en Horecawet ook gecontroleerd op sluitingstijden.

Evenementen
In 2020 zijn door het coronavirus in de gemeente Hattem vrijwel geen evenementen (artikel 35-ontheffingen) georganiseerd waarbij zwak-alcoholhoudende drank werd verstrekt.

Foto: Horeca gesloten

Foto: Bezorg- en afhaalservice bij horeca

Pilot mengvormen van detailhandel in horeca
Bij twee horeca-inrichtingen is geconstateerd dat de kleinhandel (detailhandel) wordt uitgeoefend in een lokaliteit behorende tot de inrichting waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend. Ook is geconstateerd dat het publiek uitsluitend toegang heeft tot die lokaliteit door een lokaliteit te betreden waar alcoholhoudende drank aanwezig is. Dit is een overtreding van artikel 14 en 15 van de Drank- en Horecawet.

Na overleg met de burgemeester heeft deze besloten om een pilot te starten inzake mengvormen van detailhandel in horeca. De start van de pilot was 1 juli 2018. De pilot is uitgevoerd gedurende de periode van één jaar. Vijf horecabedrijven hadden zich aangemeld voor deelname aan de pilot.

Inmiddels is er nog maar één deelnemend bedrijf van de pilot over. Na afloop van de pilot heeft een evaluatie plaatsgevonden met het desbetreffende bedrijf. Het bedrijf heeft aangegeven erg tevreden te zijn over de pilot. De pilot heeft bijgedragen aan het bieden van meer beleving aan consumenten en heeft voorzien in een behoefte.

Wijziging Drank- en Horecawet
Het tweede kamerlid van de VVD, de heer Ziengs, heeft een wetsvoorstel ingediend tot wijziging van de Drank- en Horecawet en enkele andere wetten in verband met o.a. de verruiming van de mogelijkheid tot het inzetten van mengformules (Wet regulering mengformules). Op 12 juni 2020 heeft de Afdeling advisering van de Raad van State (een kritisch) advies uitgebracht over het initiatiefwetsvoorstel. Naar aanleiding van het advies is het wetsvoorstel op een aantal onderdelen aangepast. Het wetsvoorstel ligt nu bij Tweede Kamer voor verdere behandeling. Het is afwachten of het voorstel wel/niet wordt aangenomen.

De burgemeester heeft daarom besloten om de pilot te verlengen tot dat we weten of bovengenoemd wetsvoorstel wel of niet wordt aangenomen.

Planning 2021
De controles in 2021 zijn in de volgende categorieën te verdelen:

Totaalcontroles overdag in de inrichting
Iedere bekende verstrekker wordt minstens eenmaal per jaar geheel gecontroleerd. Voor een Drank- en Horecacontrole wordt één uur gerekend.

Controles hotspots tijdens tijdstippen dat er jeugd aanwezig is (veelal 's avonds).
Iedere hotspot (plekken waar veel jeugd aanwezig is) wordt regelmatig gecontroleerd op het gebruik van alcoholhoudende dranken.

Controles tijdens evenementen.
Er zijn binnen de gemeente Hattem gemiddeld 8 evenementen waarbij alcohol wordt geschonken. Die evenementen worden gecontroleerd, als deze door kunnen gaan vanwege het coronavirus.

Reactieve controles
Op grond van al verrichte controles wordt ingeschat of er sprake zal zijn van veel "kleine" overtredingen die leiden tot een waarschuwing. Deze zullen nogmaals moeten worden bezocht.

In 2021 wordt bezien of er leeftijdscontroles kunnen worden gehouden met behulp van studenten.

Toezicht op de openbare ruimte
Er wordt toezicht gehouden bij drankgebruik buiten de horeca en andere verstrekkers.

Urenplanning 2021:

Totaalcontroles overdag in de inrichting (71 controles)	71 uur
Controles 's avonds en 's nachts (36 controles)	72 uur
Controles tijdens evenementen (7 controles)	21 uur
Reactieve controles	50 uur
Toezicht openbare ruimte	50 uur
Totaal	264 uur

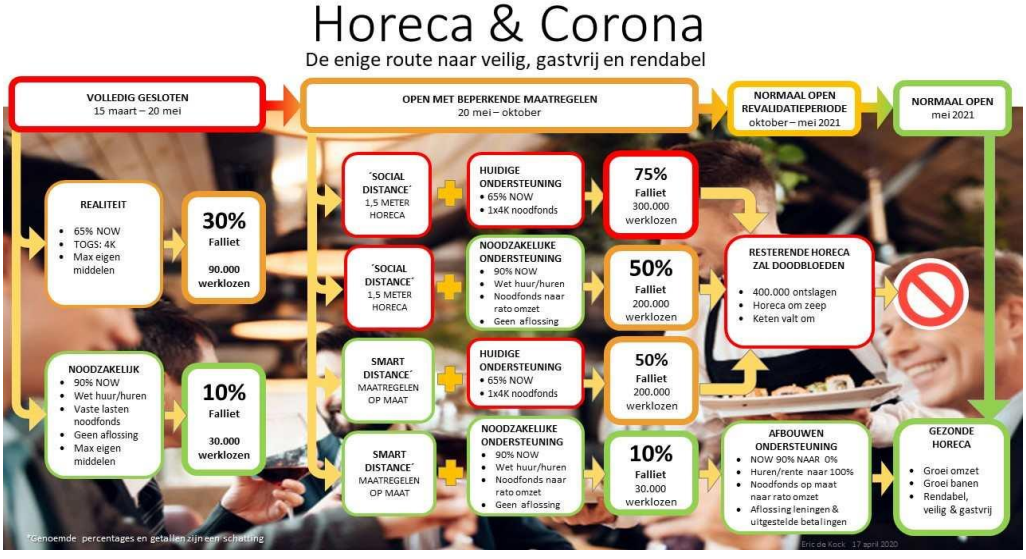

Foto: Horeca en corona

6. Algemene Prioriteitenstelling

Ten aanzien van alle werkzaamheden in het kader van de handhaving worden in overeenstemming met de “Nota Integrale Handhaving” de volgende prioriteiten aangehouden:

- Indien er sprake is van een situatie die concreet gevaar voor mens en dier oplevert, wordt hier altijd de hoogste prioriteit aan gegeven en dienen zo nodig de reguliere werkzaamheden daarvoor te wijken.
- Binnen het taakveld bouwen geldt dat meer prioriteit wordt gegeven aan het toezicht op gebouwen naarmate deze bestemd zijn voor het gebruik door meer mensen. Daarna wordt prioriteit gegeven aan het toezicht op constructieve werkzaamheden en vervolgens op het uitzetten van rooilijnen.
- Binnen het taakveld milieu wordt gewerkt met een apart uitgewerkte prioriteitenstelling (zie hoofdstuk 4). Hieruit volgt een programma op basis waarvan de periodieke controles worden uitgevoerd. Daarna wordt prioriteit gegeven aan hercontroles naar aanleiding van eerder geconstateerde gebreken. Ten slotte wordt prioriteit gegeven aan die inrichtingen, die bij eerdere controles de slechtste resultaten boekten (prioritering op grond van naleefgedrag).
- Binnen het taakveld APV wordt meer prioriteit gegeven aan het toezicht op evenementen naarmate meer bezoekers bij een evenement verwacht worden.

Over het algemeen wordt voorrang gegeven aan reeds lopende zaken. Aan het invorderen wordt dus de hoogste prioriteit gegeven, aan het voeren van beroep meer dan aan het voeren van bezwaar en aan het aanschrijven tegen een reeds geconstateerde overtreding meer dan aan het uitvoeren van een nieuwe controle. Wanneer deze algemene regel botst met de hierboven beschreven prioriteiten per taakveld, handelt de betreffende ambtenaar naar eigen inzicht en in overeenstemming met het vastgestelde beleid. Gelukkig komt het niet vaak voor dat zaken in de bezwaar- en beroepsfase komen. Meestal is de zaak na vooraankondiging dwangsom al afgerond.

6.1 Hoe om te gaan met meldingen en handhavingsverzoeken

Om de beschikbare tijd efficiënt te besteden aan binnenkomende meldingen en handhavingsverzoeken worden niet alle meldingen en handhavingsverzoeken automatisch opgepakt;

Alleen niet-anonieme meldingen worden in behandeling genomen, tenzij er sprake is van een urgente melding. De melder krijgt binnen drie werkdagen bericht over de wijze van afdoening van zijn melding. In het geval van een niet urgente melding kan het betekenen dat de melding pas op een later moment wordt opgepakt.
Bij handhavingsverzoeken wordt eerst bepaald of het verzoek voldoet aan de vereisten zoals bepaald in de Algemene wet bestuursrecht (ontvankelijkheid). Vervolgens wordt bepaald of handhavend optreden gerechtvaardigd is (proportioneel). Hiertoe wordt het handhavingsverzoek getoetst aan de beginselplicht tot handhaving (mogelijke legalisering en evenredigheid).
Omdat een deel van de meldingen en handhavingsverzoeken voort kan komen uit een burenruzie moet ook naar dit aspect worden gekeken. De melders en verzoekers moeten bewust worden gemaakt van hun eigen verantwoordelijkheid en gewezen worden op hun zelfredzaamheid. Indien gewenst kan de gemeente faciliteren in het tot elkaar brengen van de buren.
Deze strategie leidt tot het verminderen van de tijd die we gebruiken voor het behandelen van meldingen en handhavingsverzoeken (een meer uitgebreide beschrijving van deze werkwijze is terug te lezen in bijlage 4).

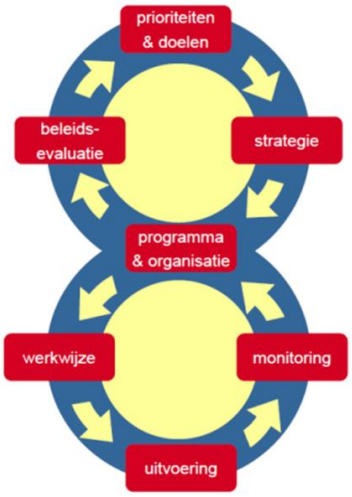
BIJLAGE 1: Probleemformulering milieuhandhavingstaken

Op de volgende pagina staat de scoretabel probleemformulering Milieuwethandhaving 2021.
Hierin staan alle te handhaven soorten/typen bedrijven op rij, evenals de niet-inrichting gebonden handhavingstaken. Verder wordt in de tabel een aantal *scores* getoond. Hierbij geldt dat het effect van een overtreding op de fysieke leefomgeving + het effect ervan op de veiligheid een getal oplevert. Dat getal wordt vermenigvuldigd met de daadwerkelijke kans op overtreding. De som daarvan levert een getal op tussen 2 en 50. Hoe hoger de score, hoe meer risico, hoe meer handhavingscapaciteit er op dit type taak wordt ingezet.

In plaats van de BUGM (Besluit Uitvoering Gemeentelijk Milieubeleid) categorieën die in het verleden werden gebruikt om de planningen te maken krijgen we met behulp van die scores nu het volgende schema:

PRIORITEITSTELLING EN CONTROLEFREQUENTIE		
Prioriteit 1	31 of meer	jaarlijks
Prioriteit 2	21 tot 30	2 jaarlijks
Prioriteit 3	11 tot 20	5 jaarlijks
Prioriteit 4	1 tot 10	10 jaarlijks

Het mooie van dit systeem is dat het dynamisch is. Als ingeschat wordt dat de kans op overtreding vermindert (door deugdelijke naleving) kan de controlefrequentie omlaag, en andersom. Ook kan de algemene scoretabel worden aangepast aan maatschappelijke en politieke ontwikkelingen. Dit systeem is niet landelijk voorgeschreven, maar wordt onder meer ook door de provincie gebruikt.

Scoretabel probleemformulering milieuwethandhaving 2021

Clusters van inrichtingen / objecten	BUGM categorie (grosso modo)	Situering nabij: te beschermen gebieden c.q. objecten	Score effecten van potentiële en feitelijke overtreding (aantasting fysieke leefomgeving)	Score veiligheid (aantasting veiligheid)	Optelsom aantasting fysieke leefomgeving & veiligheid	Vermenigvuldigingsfactor naleefgedrag (kans op overtreding)	**Eindscore**	**Prioriteit**
Inrichtings- of objectgebonden taak			**Effect Score 1-5**	**Effect Score 1-5**		**Kans Score 1-5**	**Risico (max. 50)**	**1 t/m 4**
RRGS-bedrijven, overig	1 t/m 4	Alle gebieden/objecten	5 (zeer groot)	5 (zeer groot)	10	4 (groot)	**40**	**1**
Vuurwerkbedrijven	4	Buiten de bebouwde kom	4 (groot)	4 (groot)	8	4 (groot)	**32**	**1**
Bedrijven met PGS 15 opslag > 10.000 kilo	3 t/m 4	Alle gebieden/objecten						**1 of 2**
Veehouderijbedrijven intensief	3 en 4	Geen grondwaterbesch. gebied en geen uiterwaarden	5 (zeer groot)	2 (klein)	7	3 (gemiddeld)	**21**	**2**
Veehouderijbedrijven niet intensief	3 en 4	Geen grondwaterbesch. gebied en geen uiterwaarden	3 (gemiddeld)	1 (zeer klein)	4	3 (gemiddeld)	**12**	**3**
Veehouderijbedrijven niet intensief	3 en 4	Uiterwaarden	4 (groot)	1 (zeer klein)	5	3 (gemiddeld)	**15**	**3**
Akkerbouwbedrijven / tuinbouwbedrijven	1 t/m 2	Geen grondwaterbesch. gebied en geen uiterwaarden	2 (klein)	1 (zeer klein)	3	2 (klein)	**6**	**4**
Landbouwmechanisatiebedrijven	3 en 4	Geen grondwaterbesch. gebied en geen uiterwaarden	4 (groot)	3 (gemiddeld)	7	3 (gemiddeld)	**21**	**2**
Horeca-, sport- en recreatiebedrijven	2 en 3	Nabij kwetsbare objecten	4 (groot)	3 (gemiddeld)	7	4 (groot)	**28**	**2**
Horeca-, sport- en recreatiebedrijven	1 t/m 3	Niet nabij kwetsbare obj.	3 (gemiddeld)	3 (gemiddeld)	6	3 (gemiddeld)	**18**	**3**
Detailhandel en ambachtsbedrijven	1 t/m 3	Alle gebieden/objecten	2 (klein)	2 (klein)	4	2 (klein)	**8**	**4**
Opslag- en transportbedrijven	2 en 3	Nabij kwetsbare objecten	4 (groot)	3 (gemiddeld)	7	3 (gemiddeld)	**21**	**2**
Opslag- en transportbedrijven	2 en 3	Niet nabij kwetsbare obj.	3 (gemiddeld)	3 (gemiddeld)	6	3 (gemiddeld)	**18**	**3**
Bouw- en houtbedrijven wegenbouwbedrijven	1 t/m 3	Alle gebieden/objecten	4 (groot)	3 (gemiddeld)	7	3 (gemiddeld)	**21**	**2**
Garage en/of tank-station (met LPG)	2 en 3	Alle gebieden/objecten	4 (groot)	4 (groot)	8	4 (groot)	**32**	**1**
Garagebedrijven	2	Alle gebieden/objecten	4 (groot)	3 (gemiddeld)	7	3 (gemiddeld)	**21**	**2**
Metaalbewerkingsbedrijven	2 en 3	Alle gebieden/objecten	4 (groot)	3 (gemiddeld)	7	3 (gemiddeld)	**21**	**2**
Verfspuiterijen	3	Alle gebieden/objecten	4 (groot)	3 (gemiddeld)	7	3 (gemiddeld)	**21**	**2**
Riool- en poldergemalen	1 en 2	Alle gebieden/objecten	1 (zeer klein)	1 (zeer klein)	2	1 (zeer klein)	**2**	**4**
Drukkerijen	2 en 3	Alle gebieden/objecten	3 (gemiddeld)	2 (klein)	5	3 (gemiddeld)	**15**	**3**
Gasdrukregelstations	2 en 3	Alle gebieden/objecten	1 (zeer klein)	5 (zeer groot)	6	2 (klein)	**12**	**4**
Woon- en verblijfsgebouwen	1 en 2	Alle gebieden/objecten	1 (zeer klein)	4 (groot)	5	2 (klein)	**10**	**4**
Complexe bedrijven algemeen (n.e.g)	1 t/m 4	Alle gebieden/objecten	5 (zeer groot)	3 (gemiddeld)	8	4 (groot)	**32**	**1**
Eenvoudige bedrijven algemeen (n.e.g)	1 t/m 3	Alle gebieden/objecten	2 (klein)	2 (klein)	4	3 (gemiddeld)	**12**	**3**
Niet-actieve cq. geen WM inrichtingen	1 t/m 4	Alle gebieden/objecten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	**n.v.t.**	**n.v.t.**

Niet inrichting- of objectgebonden taak			**Effect Score 1-5**	**Effect Score 1-5**		**Kans Score 1-5**	**Risico (max. 50)**	**Risico (max. 50)**
Illegaal storten van afval (niet vaste plaats)		Alle gebieden	4 (groot)	2 (klein)	6	5 (zeer groot)	**30**	**2**
Illegaal storten van afval (vaste plaats)		Buiten bebouwde kom	4 (groot)	2 (klein)	6	5 (zeer groot)	**30**	**2**
Verbranden van afval (niet vaste plaats)		Alle gebieden	4 (groot)	3 (gemiddeld)	7	2 (klein)	**14**	**3**
Illegale inrichtingen		Alle gebieden	3 (gemiddeld)	3 (gemiddeld)	6	5 (zeer groot)	**30**	**2**
Particulier lozing op bodem		Buiten bebouwde kom	3 (gemiddeld)	2 (klein)	5	3 (gemiddeld)	**15**	**3**
Particulier lozing op opp.water		Buiten bebouwde kom	3 (gemiddeld)	2 (klein)	5	3 (gemiddeld)	**15**	**3**
Werken in de zin v/h Besluit Bodemkwaliteit		Alle gebieden	4 (groot)	1 (zeer klein)	5	5 (zeer groot)	**25**	**2**
Evenementen zonder vuurwerk		Alle gebieden	2 (klein)	3 (gemiddeld)	5	2 (klein)	**10**	**4**
Evenementen met vuurwerk		Alle gebieden	2 (klein)	3 (gemiddeld)	5	3 (gemiddeld)	**15**	**3**
Controle stookontheffingen		Alle gebieden	3 (gemiddeld)	3 (gemiddeld)	6	2 (klein)	**12**	**3**
Uitvoering en handhaving geluidsbeleid		Alle gebieden	2 (zeer klein)	1 (zeer klein)	3	4 (groot)	**12**	**3**
Handhaving vervoer gevaarlijke stoffen		Alle gebieden	4 (groot)	5 (zeer groot)	9	3 (gemiddeld)	**27**	**2**
Behandeling klachten (inrichtingen en niet-inrichtingen)		Alle gebieden	5 (zeer groot)	2 (klein)	7	5 (zeer groot)	**35**	**1**

BIJLAGE 2: Bedrijven onder toezicht gemeente Hattem

Werkwijze bijstelling scores
De prioriteitsscores zijn ook op individueel bedrijfsniveau bepaald. Deze zijn niet statisch en worden daarom continu aangepast aan de praktijk. Daartoe checkt de toezichthouder bij iedere controle of de scoring van het bedrijf nog klopt. Hierbij wordt gewerkt met drie indicatoren:

Effecten van potentiële en feitelijke overtreding: een score tussen 1 (laag) en 5 (hoog); gelieerd aan de BUGM-indeling. Doordat bijvoorbeeld een kwetsbaar object verdwijnt (school wordt afgebroken) kan deze score in praktijk lager worden. Maar het zal zelden nodig zijn om deze score aan te passen.
Veiligheid: deze score geeft weer (tussen 1-5) wat het effect zou zijn op de gezondheid en/of wat de hoogte zou zijn van immateriële schade. Score is gebaseerd op registratieplicht RRGS, de verplichting tot een gebruiksvergunning en het zijn van "hulpdienst relevant bedrijf" op basis van de RRGS. Ook hier zal slechts zelden reden zijn om de score bij te stellen.
Naleefgedrag: deze score komt voort uit nalevinghistorie en klachtenpatroon. Hoe slechter de naleving hoe hoger de kans op overtreding, dus hoe hoger de score. Dit is een score die met de tijd wijzigt. De controles en handhavingsactiviteiten zijn namelijk gericht op een beter naleefgedrag (= lagere score!). Bedrijven die uiteindelijk beter naleefgedrag gaan vertonen hoeven minder vaak gecontroleerd te worden. Daarmee ontstaat ruimte om juist weer meer aandacht te besteden aan bedrijven met slecht naleefgedrag.
De in de Partiële Herziening vastgestelde algemene (per bedrijfstak) scores worden opgeplust en afgemind (per individueel bedrijf) volgens de systematiek in onderstaande tabel. Hierbij blijft de score altijd een waarde houden tussen 1 en 5.

	(niet-)Naleefgedrag wordt na controlecyclus als volgt opgeplust of afgemind
Reguliere controle, geen noemenswaardige overtreding	-1
Reguliere controle (of controle na klacht), geringe overtreding – geen hercontrole nodig, administratief afgehandeld	-1
Hercontrole, overtreding ongedaan gemaakt	0
Hercontrole, overtreding nog niet ongedaan gemaakt maar valt onder uitzondering sanctiestrategie "meerdere stappen mogelijk" – dus (nog) geen bestuursrechtelijke stappen	0
Hercontrole, nog niet voldaan, gevolgd door bestuursrechtelijke stappen	+1
Bestuursdwangcontrole, voldaan	+1
Bestuursdwangcontrole, niet voldaan, dwangsom innen	+2
Overtreding kernbepaling	+2

BIJLAGE 3: Werkplanning milieuhandhavingsactiviteiten

Werkplanning Milieuhandhaving 2021 (gerichte) activiteiten						
Criteria	**Handhavingsactiviteiten inrichtingsgebonden taak**	**Aantal**	**Benodigde capaciteit**	**Organisatie onderdeel**	**Toezichthouder milieu**	**Totaal**
3.1	Controle alle topprioritaire bedrijven (24 uur per controlecyclus)	6	144	V&H	144	144
3.1	Controle hoogprioritaire bedrijven (14 uur per controlecyclus)	47	658	V&H	658	658
3.1	Controle middelprioritaire bedrijven (8 uur per controlecyclus)	35	280	V&H	280	280
3.1	Controle laagprioritairebedrijven (6 uur per controlecyclus)	2	12	V&H	12	12
3.1	Opleveringscontrole n.a.v. vergunning e/o melding (10 uur per controlecyclus)		20	V&H	20	20
3.1	Controle "illegale inrichtingen"		20	V&H	20	20
3.1	Behandeling inrichtingsgebonden klachten		50	V&H	50	50
3.1	Ongewone voorvallen en incidenten (inrichting)		10	V&H	10	10
Criteria	**Handhavingsactiviteiten niet-inrichtingsgebonden taak**	**Aantal**	**Benodigde capaciteit**	**Organisatie onderdeel**	**Toezichthouder milieu**	**Totaal**
3.1	Controle illegaal storten van afval (niet vaste plaats)		70	V&H		70
3.1	Controle illegaal storten van afval (vaste plaats)		50	V&H		50
3.1	Controle illegaal verbranden van afval		20	V&H		20
3.1	Controle stookontheffingen		20	V&H		20
3.1	Controle particuliere afvalwaterlozer op bodem		10	V&H	10	10
3.1	Controle particuliere afvalwaterlozer op oppervlakte water		10	V&H	10	10
3.1	Controle en handhaving Besluit bodemkwaliteit		25	V&H	25	25
3.1	Controle evenementen met vuurwerk		10	V&H		10
3.1	Controle evenementen zonder vuurwerk		10	V&H		10
3.1	Behandeling niet- inrichtingsgebonden klachten		75	V&H	10	75
3.1	Ongewone voorvallen en incidenten (niet-inrichting)		40	V&H	10	40
Criteria	**Handhavingsactiviteiten taakgebonden milieuproblemen**	**Aantal**	**Benodigde capaciteit**	**Organisatie onderdeel**	**Toezichthouder milieu**	**Totaal**
3.1	Handhaving geluidbeleid		32	V&H ism Extern	16	32
3.1	Handhaving REACH		25	V&H		25
3.1	Handhaving vervoer gevaarlijke stoffen.		5	V&H		5
Criteria	**Planning, monitoring en verantwoording**	**Aantal**	**Benodigde capaciteit**	**Organisatie onderdeel**	**Toezichthouder milieu**	**Totaal**
1.1 / 1.2 / 3.1 /	Opstellen milieujaarprogramma + integraal handhavingprogramma		65	V&H	15	65
1.1 / 1.2 /3.1 /	Opstellen milieujaarverslag + integraal handhavingverslag		65	V&H	15	65
1.4 / 3.2	Monitoring uitbesteding handhavingstaken ODNV		40	V&H	40	40
1.3 / 3.2	Budgetcyclus		25	V&H		25
Criteria	**Communicatie, afstemming en informatiebeheer**	**Aantal**	**Benodigde capaciteit**	**Organisatie onderdeel**	**Toezichthouder milieu**	**Totaal**
2.7	Communicatie en voorlichting		50	V&H	25	50
2.5	Overleg ODNV / provincie + overleg portefeuillehouder		25	V&H		25
2.5	Lokaal Integraal Handhavingsoverleg (LIHO)		8	V&H	8	8
2.7	Actualiseren van milieudossiers van bedrijven		30	V&H / DIV	15	30
2.7	Inventarisaties inrichtingenbestand t.b.v. beleid		10	V&H	5	10
3.4	Applicatiebeheer		20	V&H		20
Criteria	**Beleid en Kwaliteitsbeheer**	**Aantal**	**Benodigde capaciteit**	**Organisatie onderdeel**	**Toezichthouder milieu**	**Totaal**
1.1 / 1.2	Bewaken beleidscyclus, actualiseren milieuhandhavingplan als nodig		40	O&A	5	40
4.1	Kwaliteitborging: actueel houden van protocollen, instructies, mandaten		75	V&H / O&A	15	75
1.4	Samenwerking handhavingsbeleid / kwaliteitscriteria		40	V&H	20	40
3.3	Opleiding, training, vorming		40	V&H	40	40
	Totaal uren		**2129**		**1478**	**2129**

BIJLAGE 4: Werkwijze meldingen en handhavingsverzoeken

Samenvatting hoe om te gaan met meldingen en handhavingsverzoeken

Om minder tijd te besteden aan binnenkomende meldingen en handhavingsverzoeken worden niet alle meldingen en handhavingsverzoeken automatisch opgepakt;

- Alleen niet-anonieme meldingen worden in behandeling genomen, tenzij er sprake is van een urgente melding. De melder krijgt binnen drie werkdagen bericht over de wijze van afdoening van zijn melding. In het geval van een niet urgente melding kan het betekenen dat de melding pas op een later moment wordt opgepakt.

- Bij handhavingsverzoeken wordt eerst bepaald of het verzoek voldoet aan de vereisten zoals bepaald in de Algemene wet bestuursrecht (ontvankelijkheid) Vervolgens wordt bepaald of handhavend optreden gerechtvaardigd is (proportioneel). Hiertoe wordt het handhavingsverzoek getoetst aan de beginselplicht tot handhaving (mogelijke legalisering en evenredigheid).

Omdat een deel van de meldingen en handhavingsverzoeken voort kan komen uit een burenruzie moet ook naar dit aspect worden gekeken. De melders en verzoekers moeten bewust worden gemaakt van hun eigen verantwoordelijkheid en gewezen worden op hun zelfredzaamheid. Als nodig kan de gemeente faciliteren in het tot elkaar brengen van de buren. Deze strategie leidt tot het verminderen van de tijd die we gebruiken voor het behandelen van meldingen en handhavingsverzoeken.

Meldingen of handhavingsverzoeken

Een signaal over een illegale, gevaarlijke of ongewenste situatie kan binnenkomen als melding of als handhavingsverzoek. Voor handhavingsverzoeken geldt dat wij op basis van de Algemene wet bestuursrecht binnen 8 weken een besluit moeten nemen op het handhavingsverzoek. Voor het afdoen van meldingen geldt geen wettelijke termijn, wel de servicenorm van drie werkdagen.

1. Werkwijze meldingen

Het indienen van een melding is vormvrij en kan dus schriftelijk of mondeling worden gedaan.
Het afwijzen van een melding is geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht waar dus ook geen bezwaar en beroep tegen open staat. Bij ontvangst van de melding moet worden nagegaan of de melder bekend of anoniem is en moet worden ingeschat of sprake is van een urgente melding. Bij een urgente melding kan worden gedacht aan een gevaar voor het milieu, openbare orde, veiligheid ect.

1.1. Melding niet urgente melding door een anonieme melder.

Is de melding door een anonieme melder ingediend en is de melding niet urgent, dan wordt de melding niet in behandeling genomen. Omdat de melder niet bekend is vindt er geen terugkoppeling plaats.

1.2. Melding wel urgente melding door een anonieme melder.

Is de melding door een anonieme melder ingediend en is de melding wél urgent, dan wordt de melding direct in behandeling genomen. Omdat de melder niet bekend is vindt er geen terugkoppeling plaats.

1.3 Melding niet urgente melding door een bekende melder.

Is de melding door een bekende melder ingediend en is de melding niet urgent, dan wordt de melding wel in behandeling genomen, maar niet direct afgehandeld. De melder wordt hiervan op de hoogte gebracht.

1.4 Melding urgente melding door een bekende melder.

Is de melding door een bekende melder ingediend en is de melding wél urgent, dan wordt de melding direct in behandeling genomen en afgehandeld. De melder wordt hiervan op de hoogte gebracht.

2. Werkwijze Handhavingsverzoeken

Naast een melding kan iedere belanghebbende een verzoek tot handhaving indienen.

Om belanghebbendheid aan te kunnen nemen, spelen aspecten als zicht en nabijheid een belangrijke rol. Er moet officieel beslist worden op het handhavingsverzoek. Dit moet binnen de wettelijke termijn van acht weken (maximaal verlengd met zes weken). Tegen de beslissing op het handhavingsverzoek staat bezwaar en beroep open. Zoals gemeld heeft de gemeente een beginselplicht tot handhaving. In jurisprudentie is deze beginselplicht vormgegeven:

"Gelet op het algemeen belang dat gediend is met handhaving, zal in geval van overtreding van een wettelijk voorschrift het bestuursorgaan dat bevoegd is om met een last onder bestuursdwang of een last onder dwangsom op te treden, in de regel van deze bevoegdheid gebruik moeten maken. In gevallen waarin het bestuursorgaan in dat kader redelijk te achten beleid voert, bijvoorbeeld inhoudend dat het bestuursorgaan de overtreder in bepaalde gevallen eerst waarschuwt en gelegenheid biedt tot herstel voordat het een handhavingsbesluit voorbereidt, dient het zich echter in beginsel aan dit beleid te houden. Dit laat onverlet dat het bestuursorgaan slechts onder bijzondere omstandigheden van het opleggen van een last onder bestuursdwang of een last onder dwangsom mag afzien. Dergelijke omstandigheden kunnen zich voordoen als concreet zicht op legalisatie bestaat, of als het opleggen van een dergelijke last zodanig onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat in die concrete situatie van het opleggen van die last behoort te worden afgezien."

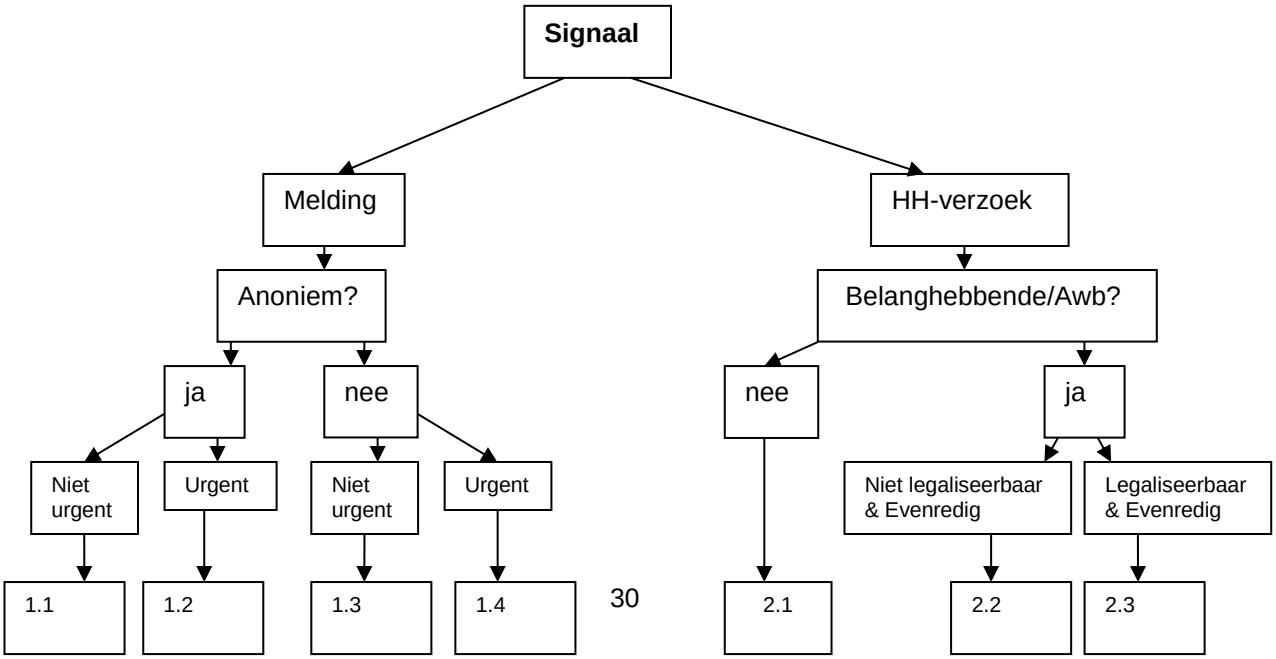
Verder is er meerdere keren in de rechtspraak uitgesproken dat beleidsmatige prioritering en de afwezigheid van handhavingscapaciteit geen bijzondere omstandigheid vormen om niet handhavend op te treden. Bij een handhavingsverzoek door een belanghebbende zal dus moeten worden bepaald of sprake is van een legaliseerbare overtreding of dat er sprake is van onevenredige handhaving. Voor wat betreft het zicht op legalisatie heeft jurisprudentie uitgemaakt dat er sprake moet zijn van een concreet zicht op legalisatie. Met andere woorden; er moet een vergunbare aanvraag zijn ingediend of het ontwerp bestemmingsplan moet ter inzage liggen. Bij het bepalen of er sprake is van een onevenredigheid is dit minder helder bepaald; er ligt ruimte voor een afweging. Handhaving kan onevenredig zijn als de overtreding een incidenteel karakter heeft; de overtreding van geringe ernst is en/of de belangen van derden niet of nauwelijks worden geschaad.

2.1. Verzoek niet van een belanghebbende of voldoet niet aan de Awb.
Als het handhavingsverzoek niet afkomstig is van een belanghebbende of niet voldoet aan de overige eisen van de Awb wordt het handhavingsverzoek niet in behandeling genomen.
Alleen indien het gaat om een urgente overtreding zal er handhavend tegen de overtreding worden opgetreden.

2.2. Overtreding legaliseerbaar en/of handhaving onevenredig.
Als er sprake is van een legaliseerbare overtreding of een overtreding waarbij handhavend optreden onevenredig is, zal het handhavingsverzoek worden afgewezen.

2.3. Overtreding niet legaliseerbaar en handhaving wel evenredig.
Als de overtreding niet legaliseerbaar is en handhaving evenredig is, zal tegen de overtreding, op basis van de wettelijke handhavingsplicht, moeten worden opgetreden.

Beslisboom:

BIJLAGE 5: ODNV Jaarprogramma 2021 en Jaarverslag 2020